

Samenvatting

Het college heeft besloten om een eenmalige impuls te geven aan het werkkapitaal van het CNME door het geven van een extra bijdrage van € 50.000. De in 2021 doorgevoerde bezuiniging van € 200.000 heeft er mede voor gezorgd dat het werkkapitaal van stichting Centrum voor Natuur- en Milieueducatie (CNME) afgelopen jaar verdwenen is. Dit belemmert het binnenhalen van nieuwe opdrachten, aangezien de kosten deels voor de baten uitgaan en heeft ervoor gezorgd dat het CNME financieel zeer kwetsbaar is. Met deze eenmalige financiële impuls wordt een mogelijk faillissement voorkomen en kan het CNME als verbonden partij doorgroeien in haar rol als belangrijke spil tussen burger, scholen en organisaties enerzijds en gemeentelijk beleid anderzijds. Daarmee draagt het CNME bij aan verbinding met de groene, natuurlijke omgeving, milieu en duurzaamheid, evenals duurzaamheidseducatie op scholen en het vergroenen van wijken en schoolpleinen. Daarnaast beheert het CNME een groot deel van de Maastrichtse natuurgebieden.

Beslispunten

1. Versterken van het werkkapitaal van het CNME door het verstrekken van een eenmalige bijdrage van € 25.000 ten laste van werkbudget groen, natuur en landschap boekjaar 2021 en een eenmalige bijdrage van € 25.000 ten laste van werkbudget groen, natuur en landschap boekjaar 2022.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 21 december 2021:

Conform.

1. Aanleiding

De stichting Centrum voor Natuur- en Milieueducatie (CNME) is een aan de gemeente verbonden partij die het programma voor natuur- en duurzaamheidseducatie (NDE) uitvoert. In 2020 had deze opdracht een omvang van € 526.000. De raad heeft in september 2020 voor het CNME een structurele bezuiniging vastgesteld van € 200.000 met ingang van het boekjaar 2021. Naast deze bezuiniging heeft de raad eind september 2020 een motie aangenomen waarin het college de opdracht krijgt om ervoor te zorgen dat:

- De bezuiniging bij het CNME niet tot gevolg mogen hebben dat de kerntaken van het CNME niet meer levensvatbaar voortgezet kunnen worden;
- Een zorgvuldige synchronisatie met acquisitie van taken voor andere opdrachtgevers daarbij belangrijk is;
- Voor het grootste pijnpunt, zijnde de natuurtuinen, dient gezocht te worden naar een ander beheermodel, zodat de natuurwaarden en educatieve kwaliteiten van het gebied gehandhaafd blijven.

Het CNME is een belangrijke spil tussen burger, scholen en organisaties enerzijds en gemeentelijk beleid anderzijds als het gaat over verbinding met de groene, natuurlijke omgeving, milieu en duurzaamheid, evenals duurzaamheidseducatie op scholen en het vergroenen van wijken en schoolpleinen. Daarnaast beheert het CNME een groot deel van de Maastrichtse natuurgebieden.

2. Context

Eerdere bezuiniging 2013

Het is niet de eerste keer dat CNME te maken heeft met een bezuiniging op het opdrachtbudget. In 2013 is voor € 160.000 gekort (van € 662.000 in 2012 naar € 502.000 in 2013). Friciekosten zijn toen door de gemeente afgedekt.

Collegevoorstel 2020-34116

Direct na besluitvorming over de bezuiniging in december 2020 heeft het CNME aan het college gevraagd om garant te staan voor eventuele frictiekosten, omdat zij de begroting niet sluitend kreeg met de doorgevoerde bezuiniging. Op 15 december 2020 heeft het college besloten:

1. Eenmalig maximaal € 30.000 bij te dragen aan de kosten voor het noodzakelijke ecologisch beheer voor het behoud van de natuurwaarden van de natuurtuinen en dit te bekostigen vanuit het exploitatiebudget areaaluitbreiding;

2. Bij de opdrachtverlening inzake beleidsmatige ecologische vraagstukken zal het CNME als eerste benaderd worden, waarbij het geldende aanbestedingsbeleid in acht wordt genomen.

Begroting CNME 2021

Het werkzame personeel is in de periode 2019-2021 geslonken van 21 naar 15 voltijdsmedewerkers. Maar ondanks pogingen van het CNME om de frictiekosten te beperken, heeft zij op 9 februari 2021 haar door het bestuur vastgestelde begroting 2021 aan het college aangeboden met een tekort van € 54.000. Kosten die grotendeels veroorzaakt worden door de structurele bezuiniging van € 200.000.

Financiële situatie CNME: stand december 2021

Tijdens het bestuurlijk overleg van 4 november 2021 is door het CNME aangegeven dat de financiële situatie zo slecht is, dat de stichting in liquiditeitsproblemen kan komen. Het CNME verzoekt aan de gemeente een tegemoetkoming in de frictiekosten.

Begroting 2022

Het CNME heeft voor 2022 een sluitende conceptbegroting aangeboden. Door het faillissement van Stichting IKL, de opmars van ecologisch beheer en de professionalisering op gebied van organisatie en acquisitie, verwacht men nieuwe opdrachten voor andere partijen binnen te halen. Om deze kansen te verzilveren is extra personeel nodig. De kosten gaan voor de baat uit, maar het werkkapitaal van de stichting is eind 2021 verdampt en er zijn geen middelen meer voorhanden om deze mankracht aan te trekken. De liquiditeitspositie van het CNME is zodanig precair dat een financiële impuls noodzakelijk blijkt.

3. Gewenste situatie

Voorgesteld wordt te kiezen voor het continueren van de kerntaken van het CNME en derhalve in te stemmen met een bijdrage van € 50.000 als impuls in het werkkapitaal van het CNME. Deze ondersteuning is een blijk van vertrouwen in het CNME en nadrukt het belang van haar kerntaken richting de Maastrichtse samenleving. Daarnaast komt het tegemoet aan de motie van de raad dat de bezuiniging bij het CNME niet tot gevolg mogen hebben dat de kerntaken niet meer levensvatbaar voortgezet kunnen worden.

Inzake een doorstart van de Natuurtuinen Jekerdal, heeft het CNME een partner gevonden in de MIK/PIW-groep. In de loop van 2022 zal het businessplan gereed zijn om de tuinen en de gebouwen weer duurzaam te kunnen exploiteren met als hoofdfunctie natuur- en duurzaamheidseducatie met

behoud van de huidige gebruikers en openstelling voor publiek. Faillissement of ontbinding van het CNME zorgt voor een beëindiging van de erfpacht en het daarmee samenhangende opstarten van een langdurig, kostbaar traject om tot een nieuwe invulling en exploitant te komen.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Het CNME is een verbonden partij die de uitvoering van de gemeentelijke programma's inzake natuur- en duurzaamheidseducatie richting burgers, scholen en andere organisaties voor haar rekening neemt. Faillissement of ontbinding van het CNME slaat een groot gat in de uitvoering van deze programma's.

5. Effect op de openbare ruimte

Het CNME verzorgt voor de gemeente het ecologisch onderhoud en beheer van 24 natuurgebieden in Maastricht, daarnaast stimuleert het CNME burgerparticipatie en co-creatie met betrekking tot groen in de stad en diverse andere projecten gericht op biodiversiteit, stadslandbouw en speelomgevingen voor kinderen. Faillissement of ontbinding van het CNME slaat een groot gat in de uitvoering van deze programma's.

6. Personeel en organisatie

N.v.t.

7. Informatiemanagement en automatisering (incl. Smart City)

N.v.t.

8. Financiën

Het CNME en de accountant van het CNME geven aan dat de financiële situatie verre van rooskleurig is. Het CNME kan op zeer nog korte termijn aan de verplichtingen voldoen, maar er is geen werkkapitaal beschikbaar om nieuwe opdrachten binnen te halen. De kosten gaan daarbij namelijk meestal voor de baten uit.

Op verzoek van de gemeente heeft Deloitte ook naar de cijfers gekeken en het geschetste beeld van een financieel zeer kwetsbare situatie wordt door hen bevestigd.

In 2019 heeft de Raad met ingang van 2021 en structurele bezuiniging van € 200.000 doorgevoerd op het opdrachtbudget voor natuur- en milieu-educatie dat bestemd is voor het CNME.

Deze bezuiniging zorgt bij het CNME voor frictiekosten en dat is een van de oorzaken voor het (verwachte) tekort van € 70.000 over 2021. De frictiekosten bestaan uit personele kosten (€ 35.000) en een afboeking van de investering in natuurtuinen (€ 23.000).

Naast de frictiekosten is er ook sprake van tegenvallende inkomsten uit de markt a.g.v. de voortdurende coronapandemie.

Op grond van de aangeleverde cijfers is duidelijk dat het CNME geen buffer heeft en dat het werkkapitaal minimaal is. Het werkkapitaal geeft een indicatie van de mate waarin CNME in staat is om op korte termijn aan haar verplichtingen te voldoen. De directeur van CNME geeft aan dat op korte termijn aan de verplichtingen kan worden voldaan, maar dat de marges dun zijn.

Voor 2022 presenteert het CNME een sluitende begroting waarbij er geen sprake meer is van frictiekosten. Ondanks een sluitende begroting, zorgt het ontbreken van werkkapitaal dat de financiële situatie penibel blijft.

Het CNME vraagt een bijdrage van € 50.000.

Dit bedrag is enerzijds bedoeld om het werkkapitaal te verhogen en een buffer te hebben in de liquiditeit. Anderzijds ziet het CNME kansen, onder andere op het gebied van ecologisch beheer door het verdwijnen van IKL. Die kansen kunnen volgens het CNME nu niet of beperkt worden ingevuld, door het ontbreken van financiële middelen.

Onder het motto “de lasten gaan voor de baten” kunnen met deze bijdrage 2 extra medewerkers worden aangetrokken. Uitgaande van een half jaar loonkosten betekent dit een last van ongeveer € 50.000. Naar verwachting leiden deze lasten na 6 maanden tot extra inkomsten.

Er zijn 2 mogelijkheden om de bijdrage te verstrekken: in de vorm van een lening of in de vorm van een bijdrage die niet terugbetaald hoeft te worden.

Afhankelijk van het rentepercentage, kan het CNME de rentelasten van een lening binnen de exploitatie opvangen. Of de aflossing voldaan kan worden, hangt echter af van de voorwaarden en van de vraag hoe de exploitatie/ liquiditeitspositie zich ontwikkelt in 2022. Daarmee is er een risico op oninbaarheid waarvoor dan een voorziening moet worden gevormd waarbij de dekking komt uit het werkbudget groen, natuur en landschap.

De incidentele bijdrage zonder terugbetaling heeft de meeste kans van slagen. Een eenmalige bijdrage van € 25.000 wordt betaald in december 2021 en komt ten laste van het werkbudget groen, natuur en landschap (taakveld 5.7 openbaar groen en (openlucht)recreatie) boekjaar 2021. En in januari 2022 wordt een eenmalige bijdrage van € 25.000 betaald die ten laste komt van het werkbudget groen, natuur en landschap (taakveld 5.7 openbaar groen en (openlucht)recreatie) boekjaar 2022.

9. Aanbestedingen

Voor het uitvoeren van natuur- en milieueducatie heeft de gemeente met het CNME een zogenaamde inhouse-constructie.

10. Participatie tot heden

In 2021 is veelvuldig en transparant contact geweest tussen het CNME en de gemeente inzake de financiële situatie van het CNME en manieren om deze te verbeteren, ook op bestuurlijk niveau.

11. Voorstel

1. Versterken van het werkkapitaal van het CNME door het verstrekken van een eenmalige bijdrage van € 25.000 ten laste van werkbudget groen, natuur en landschap boekjaar 2021 en een eenmalige bijdrage van € 25.000 ten laste van werkbudget groen, natuur en landschap boekjaar 2022.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

De financiële situatie van het CNME zal scherp worden gevolgd en indien daar aanleiding toe is zal het college geïnformeerd worden over eventuele afwijkingen van het in deze nota geschetste toekomstbeeld.